

Słowo od Redaktor Naczelnej

Do rąk Czytelniczek i Czytelników oddajemy kolejny numer monograficzny pisma, tym razem poświęcony kulturze bluesa. Problematyka ta mieści się z jednej strony w repertuarze tematów jakże aktualnych dla współczesnych *music studies*, z drugiej – otwiera szerokie pole do analiz z zakresu kulturoznawstwa medialnego, antropologii czy historii kultury popularnej. Wielość i różnorodność źródeł bluesa ułatwia akademikom prowadzenie badań z zakresu porównawczych badań międzykulturowych (analizy synchroniczne), jak również studiów historycznych dotyczących rozwoju i genezy tego gatunku w różnych krajach, kontynentach, epokach (ujęcie diachroniczne oraz tzw. nowa archeologia mediów).

Jak wiadomo, także z poprzednich numerów „*Studia de Cultura*” poświęconych *popular music studies*, na tzw. kulturę muzyczną składają się także instytucje i specyficzne praktyki socjokulturowe, wyznaczające dynamikę relacji między kluczowymi podmiotami uwikłanymi w to zjawisko w sensie ekonomicznym, komunikologicznym, politycznym czy artystycznym. Do podmiotów tych zaliczymy samych artystów muzycznych, ich publiczności, menedżerów, pracowników mediów, ale często także decydentów politycznych czy trendsetterów. W tym złożonym, systemowym kontekście kultura bluesa jawi się jako dynamiczny fenomen nie tylko artystyczny czy muzyczny, lecz również zjawisko, które można i – jak pokazują artykuły zawarte w tym tomie – warto badać przez pryzmat konkretnych gatunków, praktyk twórczych, biografii artystów i artystek, estetyki i ideologii, historii konkretnych zespołów czy dominujących reprezentacji medialnych.

W analizach tytułowego fenomenu, tj. kultury bluesa, wykorzystano także liczne ważne terminy kulturoznawcze i medioznawcze, jak pojęcie „pamięci kulturowej”, „reprezentacji i polityki reprezentacji”, „performatywności” i „praktyk performatywnych” czy „medialnych strategii twórczych”.

Blues jest zarazem analizowany jako przestrzeń praktyk kulturowego zawłaszczania czyjegoś głosu i doświadczeń, a z drugiej strony – pole upodmiotowienia „wykluczonych”; w ujęciu idiograficznym – jako forma wypowiedzi lirycznej oraz strategii konfesyjnej wpisanej w doświadczenie zarówno podmiotu performatywnego (np. muzyka, wykonawcy), jak i jego odbiorców. Ci ostatni na różnych polach identyfikują się z owym doświadczeniem lub mistyfikowaną autobiografią, co w jednym i drugim przypadku wywołuje w nich niezapomniane przeżycia i emocje. Nie ulega wątpliwości, że tego typu wspomnienia i afekty, np. zaczerpnięte z występów konkretnej grupy muzycznej, składają się na pamięć kulturową danej generacji, a niejednokrotnie kształtują także tożsamość kulturową odbiorców i fanów.

Żywimy nadzieję, że artykuły naukowe zgromadzone w prezentowanym tomie będą stanowić źródło inspiracji dla dalszych badań nad współczesną kulturą muzyczną, nad samym fenomenem muzyki bluesowej, a także otworzą pola dla pogłębionych studiów poświęconych złożonemu związkowi muzyki, mediów, komunikacji artystycznej oraz międzykulturowej i współczesnej (pop)kultury.

Agnieszka Ogonowska